

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานขององค์กร
ของเทศบาลตำบลหางดงและเทศบาลตำบลสันทรายหลวง
จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นายวรเทพ เชื้อเจ็ดองค์

รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ เสกสัน	ศรีวัฒนานุกุลกิจ	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ สมศักดิ์	เกี่ยวกิ่งแก้ว	กรรมการ
อาจารย์ จิระ	ปรังเขียว	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานขององค์กรของเทศบาลตำบลหางดง และเทศบาลตำบลสันทรายหลวง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิผล ระหว่าง 2 เทศบาลตำบลที่ตั้งอยู่ในพื้นที่เกษตรกรรมกับพาณิชย์กรรมและ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบล ได้แก่ ลักษณะขององค์กร สภาพแวดล้อม พนักงาน และนโยบายการบริหาร โดยศึกษาจากแบบสอบถามประชาชน 370 คน และบุคลากรในเทศบาล (ตำแหน่งบริหาร และพนักงาน) 80 คน รวม 450 ตัวอย่างควบคู่กับ การสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม ร่วมกับการวิจัยเชิงเอกสาร ผลการวิจัยมีดังนี้ คือ เทศบาลหางดงซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่พาณิชย์กรรมมีระดับประสิทธิผลการดำเนินงานโดยรวมสูงกว่าเทศบาลตำบลสันทรายหลวง ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่เกษตรกรรม (ยกเว้นงานด้านการศึกษา สังคม และวัฒนธรรม ที่อยู่ในระดับพอใช้ได้เท่ากันทั้งสองเทศบาล) และยังพบว่า ประชาชนบางส่วนของสันทรายหลวง ยังไม่สามารถแยกแยะได้ว่าผลงานใดเป็นของเทศบาลหรือหน่วยงานอื่น และยังเห็นว่าเทศบาลสันทรายหลวงมาติดตามดูแลผลงานภายหลังการนำนโยบายไปปฏิบัติค่อนข้างน้อย

ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผล พบว่า สภาพแวดล้อม มีอิทธิพลต่อระดับประสิทธิผลของทั้งสองเทศบาล ซึ่งได้แก่ 1) การประสานงานกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนงานของเทศบาล 2) บรรยากาศความร่วมมือกันในการทำงานระหว่างผู้ร่วมงานกับผู้บังคับบัญชาในเทศบาล และ 3) ความสามารถของเทศบาลในการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อลดความซับซ้อนของงานภายในเทศบาล

ส่วนการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

- 1) บุคลากรของเทศบาลมีแนวโน้มจะประเมินระดับประสิทธิผลโดยรวม สูงกว่าคนภายนอกเทศบาล
- 2) ประชาชนพึงพอใจผลการดำเนินงานในแต่ละโครงการในระดับใกล้เคียงกัน (แม้ทั้งสองเทศบาลจะทุ่มงบประมาณให้แก่งานเคหะชุมชนมากที่สุด)
- 3) ถ้าไม่ได้ควบคุมตัวแปรอิสระอื่นๆแล้ว งบประมาณอาจจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงตามระดับประสิทธิผลโดยรวม ก็ได้

ข้อเสนอแนะ

- 1) เทศบาลควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ชี้แจงผลงานและหน้าที่ของเทศบาลกับประชาชนให้มากขึ้น
- 2) เทศบาลควรสอบถามความคิดเห็นโดยตรงจากประชาชนก่อนริเริ่มโครงการเพื่อศึกษาผลตอบแทนที่จะได้รับ

Thesis Title A Comparative Study of Organizational Effectiveness
of Hang Dong and San Sai Luang Subdistrict
Municipalities, Chiang Mai Province

Author Mr. Worathep Cheujedongk

M. P.A.

Examining Committee

Assoc. Prof. Seksin	Srivattananukulkit	Chairman
Assoc. Prof. Somsak	Keawkingkeo	Member
Lect. Chira	Prangkiio	Member

Abstract

The objectives of this study, “ A Comparative Study of Organizational Effectiveness of Hang Dong and San Sai Luang Subdistrict Municipalities, Chiang Mai Province ” are 1) to comparatively study the effectiveness of municipalities located in agricultural and commercial areas, and 2) to study factors which influence municipalities’ effectiveness, such as characteristics of organization, environment, personnel, and administrative policy. The methods used in this study are questionnaires distributed to 370 local people and 80 officers in the municipalities (executives and officers). The total number is 450 samples, together with interviews, non - participant observations, and documentary research. The results are as follows. Hang Dong Municipality (a commercial area) has an overall effectiveness higher than San Sai Luang Municipality (an agricultural area). However, in education, social service and cultural practices both are at a sufficient level. Some people of San Sai Luang cannot distinguish between the municipal government and other organizations’ work in the municipal area. They are of the opinion that San Sai Luang Municipality is more concerned with initial policy implementation than conscientious

maintenance of the same policies.

One factor that influences both municipalities is “environment” consisting of

- 1) Coordination of work with other related organizations in order to obtain funds,
- 2) Cooperation in work between officers and executives, and
- 3) Ability to use technology to facilitate projects.

Conclusions:

- 1) Personnel in municipalities tend to give a higher overall evaluation of effectiveness than outside persons.
- 2) People in both municipalities complete each project only satisfactorily despite having the highest possible budget for construction.
- 3) If independent variables are not controlled, the budget and effectiveness will not necessarily be positively related but may be positively or negatively related.

Suggestions:

- 1) Municipalities should increase explanations and advertisements of municipalities' responsibilities and operations with people.
- 2) Municipalities should acquire direct approval from the inhabitants before policy formulation, and prepare a feasibility and cost-benefit analysis.